

STEPANOVIĆ PREDRÁG
Halló, itt Beverick!

Mint minden városban, amely egy kicsit is adott magára, egykor Mohácson is léteztek nyilvánosházak. Nem voltak ezek persze olyan rafinált ízléssel berendezett luxusintézmények, amilyeneket Pesten, Bécsben és a Monarchia más nagyvárosaiban lehetett találni, hanem egyszerű kisvárosi kuplerájok, amelyek elsősorban a hajósnépet voltak hivatottak kiszolgálni. Mohács ugyanis régtől fogva jelentős szerepet játszott a dunai hajózásban. Egyes családok a kereskedelemnek köszönhetően gazdagodtak meg, amely a szó szoros értelmében a Dunán folyt, mások meg, akiknek nem volt, vagy kevés volt a földjük, lovakat tartottak, s azokkal vontatták a hajókat a Bánáttól föl Pestig meg Komáromig. Amikor megjelentek a gőzhajók, Mohács jelentősége továbbnőtt. Itt töltötték föl ugyanis a hajókat szénrel, amely vasúton érkezett a pécsi bányákból, s amely nélkül a gőzösök megálltak volna. A hajók tehát sorban lehorgonyoztak, s néha napokig vártak, hogy sorra kerüljenek, és a széntolók föltöltsék kazánházaikat. A hajósok eközben bevásároltak a piacon, mulatoztak a kocsmákban, és – természetesen – szorgalmasan látogatták a bordélyházakat. Amikor a versailles-i békekötés után Mohács alatt húzták meg a határt, a hajóknak a vámvizsgálat miatt is meg kellett állniuk, a szénre meg továbbra is szükségük volt, egészen a legújabb időkig, amikor átértek a kőolaj-származékok használatára.

A forgalom tehát nagy volt, s hála a hajósnépnek, a kuplerájos üzletág ugyancsak fölvirágozott. Mivel a helybeliek között nem akadtak olyanok, akik jártasak lettek volna ebben a szakmában, a vállalkozó szellemű bordélyosok más, általában nagyobb városokból érkeztek, ahol a konkurencia kiszorította őket, s most itt próbáltak újra szerencsét. De ahogy ez már lenni szokott, egyesek sikerrel jártak, mások meg tönkrementek. Így végül négy effajta intézmény maradt fenn, amelyek a nem egészen közeli múltig működtek. Szép, romantikus, vendégcsalogató nevük volt: Három Csillag, Fehér Hajó, Két Galamb. Csak a Vörös Lámpás tulajdonosa volt szemmel láthatóan fantáziátlan, de az ipar azért neki sem ment rosszabbul a többiekénél. Mind a négy ház a Rózsa utcában működött, ami szimbolikusan is fölfogható, bár nem

tudni, hogy az utca a nevét Rózsa Sándorról vagy a virágról kapta-e, amely akkor a legszebb, amikor bimbózik, s utána gyorsan elhervad.

Az egyszerű emberek nehezen békéltek meg az új intézményekkel, s a Rózsa utcai lakosok egymás után adogatták el házaikat, és máshová költöztek. A vevők szinte kivétel nélkül németek voltak, pontosabban a környező falvakbeli svábok, akik csak a huszadik század elején kezdtek lassanként beköltözni a városba, s a kialakult helyzet miatt itt olcsón jutottak házakhoz. Őket nem zavarták a bordélyok.

Nem zavarták, úgy látszik, az őslakosság egy szűkebb rétegét, a „városi urakat” sem. Viszonylag rövid idő alatt hozzászoktak a nyilvánosházak létezéséhez, s egyre sűrűbben vették igénybe szolgáltatásaikat. Egy idő után szinte sikk lett, a társadalmi ranghoz tartozó kötelezettség eljárni ezekbe a házakba. Ezzel persze bekövetkezett a differenciálódás: a városi urak úgyszólván megszállták a Három Csillagot, s mivel ők állandó és biztos vendégek voltak, a hajósok és más kósza népség számára ez a ház gyakorlatilag hozzáférhetetlenné vált. A hajóskapitányok, a kormányosok meg a tisztek a szintén elegánsabbnak számító Fehér Hajót szemelték ki maguknak, így a matrózoknak meg más átutazónak maradt a Két Galamb és a Vörös Lámpás.

Egyedül a parasztemberek – márpedig ők tették ki a városi lakosság zömét – maradtak végig elutasítók a bordélyokkal szemben. „Tisztességes pógár” – így nevezték magukat a gazdaemberek – „szégyellte volna oda betenni a lábát”, mondogatták az idősebbek még akkor is, amikor a bordélyoknak már csak a hírük maradt fenn. Elképzelhető persze, hogy a patriarkális erkölcs mellett ebben szerepet játszott a zsu-goriság is. Annál inkább, mert ebben az esetben ez a két dolog egybevágtott. A hagyományos erkölcs szerint ugyanis értelmetlen, sőt egyenesen vétek pénzt adni olyasmért, amit ősidők óta és teljesen természetes módon ingyen kap az ember.

A Három Csillag legbuzgóbb látogatói közé tartozott David Brkić szerb búza-nagykereskedő, és kebelbarátja, a város katolikus egyházi előljárója, Kešeríc apát úr. Beszéli, hogy „a szerbiánusok idejében” – vagyis ezerkilencszáztizennyolc és huszonegy között – a város katonai parancsnoka, Sotirović kapitány egyszer elhatározta, hogy megnézi, mi történik ezekben a házakban. Katonái, éjszakai járőrözésből visszatérve, gyakran tettek jelentést kisebb kihágásokról, hangoskodásokról, néhanapján utcai vereke-

désekről is, amelyek a bordélyokból kitántorgó vendégek között törtek ki. Az épületekbe nem mehettek be, így szólt a parancs. Fölvette hát az uniformist, és elindult a katonáival járőrbe. Rótták az utcákat, míg nem szándékosan tett kisebb kitérőkkel megérkeztek a Három Csillaghoz, ahonnan zongorajáték hangjai szűrődtek ki. A kapitány egyedül ment be a házba, s ahogy belépett a szalonnak berendezett nagyobb szobába, az egyik asztalnál David Brkićet és Kešerić apátot pillantotta meg, amint még néhány közismert helybeli személyiség társaságában kártyáznak. „Hát az urak mit keresnek itt?”, kérdezte kissé meglepetten. „Nem látod? Kártyázunk”, csattant föl David Brkić, mert a kapitány hangjából szemrehányást érzett ki. „De miért pont itt?”, kérdezte újra a kapitány. „Mert pont itt, és nem másutt”, hangzott a válasz. „Hanem, ha van pénzed, gyere és ülj közénk”, tette hozzá most már békülékenyebben David Brkić. „Én itt városparancsnok vagyok”, felelte higgadtan Sotirović kapitány. „Tiszti rangom nem engedi meg, hogy ilyen helyekre járjak.” „Akkor most miért vagy itt?”, hangzott a kissé cinikus válasz. Hogy elejét vegye a veszekedésnek, Kešerić apát fölállt, és Sotirovićhoz lépett. „Kapitány úr”, mondta halk, nyugodt hangon, „ezek a házak törvényesen működnek, és mindenkinek törvény adta joga, hogy látogassa őket. És ha nekem az én egyházi méltóságom nem tiltja, hogy itt legyek, miért tiltaná önnek a katonai? De ha nem akar a társaságunkban maradni, amit őszintén sajnálunk, kérem, folytassa az útját, és hagyja, hogy befejezzük a partit.” Sotirović kapitány elmosolyodott, tisztelgett, majd sarkon fordult és távozott.

Amint kiért az utcára, észrevette, hogy kissé odébb, a Két Galamb előtt, az árok mélyén néhány alak fetreng a sárban. „Ki az ott?”, kérdezte parancsoló hangon. „Azonnal jöjjenek ki onnan!” „Jaj, uram, ne bántson minket. Miséző barátok vagyunk, csak hát egy kicsit fölöntöttünk a garatra, és nem tudunk kimászni”, mondta ijedten az egyik. S valóban, amikor a négy barát megpróbált kimászni a mély és meredek árokból, egymás hegyén-hátán csúsztak vissza. A jelenet annyira groteszk volt, hogy a kapitány, megfélemlítve tiszti méltóságáról, hangosan fölnyerített. „Na jó”, mondta, amikor csillapodott a hahotája, „ha miséző barátok vagytok, miért nem miséztek inkább, ahelyett, hogy itt hemperegtek a sárban? De bánom is én”, tette hozzá. „A főnökötök odabenn szórakozik, hát mulassatok ti is egy kicsit.” Azzal ott hagyta őket.

Sok más hasonló történetről is beszéltek az emberek, amilyenek nyilván ma is megcsinálnak, ha ezerkilencszáznegyvenkilencben egy tollvonással be nem tiltották volna a nyilvánosházak működését az egész országban. Több mint fél évszázad múltán így ért véget a négy mohácsi nyilvános bordély áldásos tevékenysége. Talán szószaporításnak tűnik azt mondani, hogy „nyilvános bordély”, pedig nem az. Rövidesen ugyanis országszerte, mintha a földből nőttek volna ki, működni kezdtek a titkos intézmények. Mohács ebből sem maradhatott ki.

A város lakóinak többsége szinte észre sem vette a nyilvánosházak és lányok eltűnését. Nem hiányoztak nekik. A Rózsa utca lakói meg kifejezetten örültek, mert ettől kezdve megszűntek az éjszakai rendezvények, hangoskodások, amit a részeg hajósok és a semmivel sem józanabb helybeli duhajok rendeztek az ablakaik alatt. De akadtak azért olyanok is, akik nehezen békéltek meg az újonnan kialakult helyzettel. Néhány megrögzött középkorú kuplerájlátogató mellett, akik nem tudták elképzelni az életüket nyilvánosházak nélkül, a bordélyok megszűnése a legérzékenyebben az akkori ifjúságot érintette. Alighogy megízlelték ezek az ifjak a törvényes paráználkodás örömeit, egyetlen rendelettel megfosztották őket „jogaiktól”. Persze mindenki föltaálta magát valahogy, de az mégsem volt az igazi. Ezért egy-két meddő esztendő elteltével néhányan összedugták a fejüket, s azon kezdtek tanakodni, mit lehetne itt tenni. Akadt köztük egy vállalkozó szellemű ifjú – ma medvedzer típusnak neveznénk –, aki kézbe vette a dolgot, s nekilátott a szervezésnek.

Először is megtalálta a módját, hogy megszerezzen egy háromszobás lakást egy régi főutcai polgárház első emeletén. Hogy mennyi idejébe és energiájába került ez, csak ő tudja, de hogy nagy fegyvertény volt, azt mindenki elismerte, mert lakáshoz jutni akkoriban is nehéz volt. Amint megvolt a lakás, neki látott az átalakításnak. A nagyobbik szobát összenyitotta a hallal, s az így kapott teret szalonnak rendezte be. Itt fognak majd kártyázni, iszogatni, beszélgetni a vendégek, gondolta, később azonban kiderült, hogy a helyiség táncmulatságok rendezésére is kiválóan alkalmas. A szalont meglehetősen jó ízléssel rendezte be, a Fehér Hajó mintájára. Így róttá le háláját az egykori nyilvánosház előtt, ahol néhány éve maga is elvesztette a szüzességét. A munka neheze azonban még hátravolt. A két kisebb szobából kéjlatot kellett varázsolni, ha csak egyszerű kisvárosi módra

is, majd álcázni kellett őket. A régi ajtókat befalaztatta, újakat nyitott, hogy elérje a kívánt elrendezést. Végül mind a két szoba két külön bejárattal rendelkezett. Az egyik egy kis rejtett átjáróból nyílt, a másik a szalonból. Az ifjú képzelőereje és találékonysága akkor jutott el a csúcusra, amikor a szalonból nyíló két bejáratra közönséges ajtók helyett szekrényeket helyeztetett. Ez telitalálat volt. Titokzatosan, szinte misztikusan hatott, s látszólag a konspirációt is biztosította. A naivak számára, persze, mert nincs az a nyomozó, aki egy esetleges házkutatás alkalmával bedőlt volna ennek a kis fortélynak. A vendégek számára viszont ezek a szekrények, amelyek a szerelmi gyönyör lakába vezettek, nagyban megnövelték a tiltott gyümölcs varázsát.

Miközben az iparosok élmunkástepóban dolgoztak a lakás felújításán, Beverick Benő sem tétlenkedett. Így hívták ugyanis a tehetséges és vállalkozó szellemű fiatalembert, egy nyilvánvaló anyakönyvvezetői elírás miatt, mert a családi neve eredetileg Beverics volt. A készülő intézmény megnyitásához egy egészen másfajta munkát is el kellett végezni, s ő ezt is teljes odaadással csinálta. S amikor már a vörös tapéták is fölkerültek a szalon falára, és az utolsó munkás is elhagyta a házat, Benő fényképalbumában már egy tucatnyi női aktfotó díszelgett. Egy-egy szégyenlősebb lány ugyan átlátszó fátyollal takarta el az arcát, de ettől a látvány csak izgatóbb lett.

Hála Benő önzetlen igyekezetének és fáradhatatlan munkálkodásának, ezerkilencszázötvenhárom őszén Mohácson újra megnyílt egy bordélyház. Igaz, kissé más alapokon működött, mint hagyományos elődei, de hát alkalmazkodni kellett a körülményekhez, az új idők új követelményeihez. Először is, többé nem léteztek hivatásos „nyilvános” lányok. Nem is volt rájuk szükség. Benő kizárólag önkéntes amatőrökkel dolgozott. A szisztéma a következő volt: a hölgyek először önként pózoltak Benő akt-albumához, majd amikor valamelyik vendég kiválasztotta a neki tetszőt, a hölgy önként ment el a találkozóra, amit megint csak Benő szervezett meg, s végül önként végezte el a feladatát. Erőszakkal senkit sem kényszerítettek semmire. A hölgyeknek még a piszkos anyagiakkal sem kellett foglalkozniuk, azt is Benő intézte el. Erről a humánus intézményről ezek szerint sok mindent el lehetett mondani, csak azt nem, hogy erkölcstelen lett volna.

Benő tehát beindította a gépezetet, amely ettől kezdve ment magától. Neki csak az volt a dolga, hogy

fogadja a jelentkezőket. Az ügyfelek eleinte személyesen jöttek el a megbeszélésre, átlapozták az albumot, kiválasztották az ízlésük szerint való hölgyet, majd időpontot egyeztettek. Benő pedig mindent elrendezett. A visszatérő vendégek, akik már alaposan áttanulmányozták az albumot, s kívülről tudták a kínálatot, egyre gyakrabban jelentkeztek be telefonon. Benő igazi profi módjára használta a modern civilizáció eme praktikus találmányát. Amikor megszólalt asztalán a készülék, kimért mozdulattal fölemelte a kagylót, majd komótosan, méltóságteljes baritonján beleszólt: „Halló, itt Beverick!” A végső „ck” persze „ká”-nak hangzott, s idővel egy kiváltságos csoport jelszava lett: „Itt beverik”. Ez tömör volt, egyértelmű, s főképpen igaz.

A fekete piac ezekben az években minden területen virágzott, miért éppen Benő üzletágában ne működött volna? A kereslet nagy volt, a nyilvános, törvényes kínálat megszűnt, így minden a rejtőzködő magánszektor kezébe került. A beindított üzem olajozottan működött, az ügyfelek egyre nagyobb számban tódultak, így Benő kénytelen volt friss áru után nézni. Lévén civilben kultúrmunkás, gyakran utazgatott Baranya déli részein, bejárta a falvakat le egészen a Drávaig, sok embert ismert, s különösen a fiatalokkal voltak jók a kapcsolatai. Eleinte habozott, felhasználhatja-e ezt az általa vezetett intézmény érdekében, de amikor egyszer, persze nagyon óvatosan, inkább csak célozgatva, megkérdezte az egyik falusi lányt, nem lenne-e kedve bekapcsolódni egy olyan tevékenységbe, amely különbözik ugyan az asszonykórusban való szerepléstől, de társadalmilag azért nagyon hasznos, meglepődött, hogy az milyen gyorsan ráállt. Ettől kezdve egyre gyakrabban tűntek föl Mohácson a közelebbi és távolabbi falvakból érkező csinos lányok és menyecskék.

Mielőtt még bárki fölháborodna, egy dolgot tisztázni kell: szó sem volt itt valamiféle ocsmány prostitúcióról, a szerelem és a női test áruba bocsátásáról. A szeretkezés nagyon korrektül, kölcsönösségi alapon folyt, ahogy egyébként is folyt a világon. Hogy a férfiak valamennyit mégiscsak fizettek, teljesen érthető, sőt rendjén való. Benőnek nagy kiadásai voltak a lakás fönntartását illetően, s a hölgyeknek is sokba került a ruha, parfüm, egyebek. Ezt illetett megtéríteni. Benő mégsem engedhette meg magának, hogy úgy viselkedjen, mint az a bizonyos Róbert bácsi, aki a gazdasági válság idején, a két világháború között ingyenlevest

osztogatott a pesti utcákon a munkanélküli szegényeknek. Mellesleg, ez a Róbert bácsi meggazdagodott az ingyenlevesen, Benő meg soha. Alapjában véve önzetlen, minden jóért lelkesedő, a közösségért tevékenykedő figura volt. Ezt bizonyítja az is, hogy a vörös szalonbeli keddi és csütörtöki rendezvényekre ifjú szerelmespárok is eljárhattak, s fel sem merült, hogy kinyissák számukra a két bűvös szekrény valamelyikének ajtaját. Egyszerűen csak táncoltak, beszélgettek, szórakoztak. Sok szerelem is szövődött ezeken a teadélutánokon, sok boldog és tartós házasság alapjai lettek itt lerakva. Hány lány maradt volna pártában, hány férfi élte volna le agglegényként az életét, ha nincsenek ezek a rendezvények! Beverick Benő érdemei ezen a téren is egyedülállóak és elévülhetetlenek.

Benő tehát fokozatosan bővítette tevékenységi körét. De sohasem vált telhetetlenné, s az óvatosságról sem feledkezett meg. Végtelesen körültekintően járt el egy-egy új önkéntes beszerzése során. Előbb kikémlelte, majd kitapogatta a dolgokat, s csak akkor állt elő az ajánlattal, ha végképp meggyőződött a kiválasztott személy hajlandóságáról. A férfikkal kissé nehezebben boldogult. A vendégkör pedig szédületes tempóban bővült, az ügyfelek gyakran másodkézből szereztek tudomást Benő intézményének kínálatáról és szolgáltatásairól, így képtelen volt mindenkit személyesen ellenőrizni. Hogy korlátozza a vendégek számát, mielőtt még olyan tömegben árasztanak el az intézményt, amelyet a helyiségek sem tudnának befogadni, no meg konspiratív okokból is, kénytelen volt kialakítani bizonyos feltételeket. Szerencsétlenségére a lehető legrosszabb, legveszélyesebb, a legtöbb konfliktust magában hordozó megoldást választotta: a nemzetiségi kritérium mellett döntött, amelyet egyébként sem lehetett százszázalékosan alkalmazni. Ezen kívül a nemzeti intolerancia gyanúját keltette, holott Benőtől távol álltak az ilyen sötét indítékok. Az elvet egyébként maga Benő rúgta föl a kezdet kezdetén. Ő maga és közvetlen munkatársai nemzetiségi hova-

tartozásuk szerint sokárok voltak, így az intézmény is ilyen jelleget öltött. Ennek ellenére a ház a helybeli szerbek számára is minden további nélkül nyitva állt. Ebben nyilván a személyes, nem egyszer baráti kapcsolatok is közrejátszottak, meg a közös nyelv, a délszláv együvé tartozás érzülete. Bizonyos azonban, hogy Benőt ebben a kérdésben tisztán emberbaráti megfontolások is vezérelték. Tudta ugyanis, hogy az első világháború után a város szerb lakosságának kilencven százaléka kitelepedett Jugoszláviába, s a megmaradtak annyira kevesen voltak, hogy képtelenek lennének saját külön kuplerájt nyitni, bár szívesen megtennék. A többi nemzetiség tagjai közül – márpedig Mohácson az említetteken kívül volt még vagy négy – csak néhány kiválasztottnak engedtetett meg, hogy éljenek Benő házában előnyeivel és mögöttes lehetőségeivel. Mint rövidesen kiderült, ez szarvashiba volt. A főutcai polgárház első emeletén működő intézmény híre

Caravaggio: Hamiskártyások, 1596

ugyanis futótűzként terjedt. Az emberek aztán szabadjára engedték a képzeletüket, s mindenféle sosemvolt orgiákról kezdtek beszélni. Egyszóval, kezdetét vette e tisztas ház aljas rágalalmazása, elsősorban azok részéről, akik előtt a kapu zárva maradt. A legelvetemültebbek attól sem riadtak vissza, hogy följelentéssel fenyegetőzzenek, ha Benő nem tárja szélesre előttük házában kapuját. Benő az ilyeneknek azt üzenté, hogy alapítsanak maguknak saját bordélyt, mert az övé, helyszűke miatt, nem képes pótolni mind a négy nyilvánosházat, amelyek egykor a város lakóinak szolgálatára álltak. Bizonyos jelek arra utaltak, hogy történtek is ilyen irányú kísérletek. Néhányan a kálvinista negyedben kezdtek szervezkedni, egy másik csoport a város nyugati peremén, az egykori Német utcában látott hozzá az előkészítő munkálatokhoz. Igyekezetük azonban már csírájában kudarcra volt ítélve, egyszerűen azért, mert nekik nem volt Beverick Benőhöz mérhető szervezőjük.

A másik veszély teljesen váratlanul jött, a körülmények véletlen és ostoba összejátszása folytán. Mintha

maga az ördög avatkozott volna közbe, aki – mint tudjuk – sosem alszik, hanem azon mesterkedik, hogy összekuszálja a tisztességes emberek dolgait. Történt ugyanis, hogy Dreicsics énektanár úr, aki hetente kétszer, de szükség szerint többször is harmonikájával a zenét szolgáltatta a vörös szalonban, szabadságra utazott. Mivel Benő ideiglenesen sem akarta megváltoztatni az intézmény szokott rendjét, helyettes után nézett. Az egyik közeli faluban talált is egy fiatal tehetséges harmonikást, aki vállalta a feladatot. A fiatalember családi viszonyairól és nősülési terveiről Benő mit sem tudott, s nem is nézett utána. Itt követte el a második hibát. De hát, aki dolgozik, hibázhat is.

Az első este befejeztével, miután a vendégek elmentek, a fiatal harmonikás éppen lepihenni készült a vörös szalonban levő kanapén, mivel legközelebb csak reggel volt autóbuszjárat a falujába. De amikor letette a harmonikát, úgy döntött, hogy elalvás előtt belelapoz az akt-albumba, amely egy kis asztalkán hevert a bejárat közelében. El kellett ismernie, hogy a felvételek gyönyörűek, ízlésesek, a lányok pedig szépek. Érezte, hogy egyre jobban elhatalmasodik rajta a férfivágy, amikor az album vége felé az egyik fényképen a saját menyasszonyát pillantotta meg. Kishíján felüvöltött, de visszafogta magát, mert így, teljesen meztelenül, őelőtte még soha nem mutatkozott. Ezért előbb minden szögből alaposan megmustarálta, és csak utána ordított föl. A harmonika alighanem magától esett le az asztalról.

Az egetverő üvöltésre és a robajra kivágódott a szekrényajtó, s Benő valósággal berontott a helyiségbe. „Mi történt?”, akarta kérdezni, de a fiatalember megelőzte: „Mi ez?”, és a nyitott albumra bökött. Benő, mivel sem naiv, sem lassú fölfogású nem volt, egy pillanatig sem gondolta, hogy a fiatal harmonikás a sok aktfotó láttán indult föl ennyire. Érezte, hogy valamilyen mély tragédia játszódik le benne. Hogy időt nyerjen, mégis megkérdezte: „Micsoda?” A fiatalember öklével a fényképre sújtott. „Hát ez”, mondta. „Ez itt Marica, a menyasszonyom. Szüret után akartuk megtartani a lakodalmat.” Benő nagyot nyelt. „Hát én ezt honnan tudtam volna”, motyogta. „Most mi lesz?”, nézett rá kérdőn a fiatalember, mint ha éppen tőle várna tanácsot, ha már ő idézte elő ezt a kalamajkát. Benő hallgatott, semmi okosat nem tudott kitalálni. „Hát akkor ne vedd el”, bökte ki végül.

A harmonikás megfogadta a tanácsot. Manapság, ősz fejjel néha eltöpreng, vajon jól tette-e. Mert míg belőle megrögzött agglegény lett, s azóta is teljes magányban tengeti napjait, Marica hozzáment egy másik férfihoz, akit egyáltalán nem zavart, hogy a vörös szalonban ismerkedett meg vele. Azóta boldog házasságban él a férjével, szült neki két gyereket, alaposan meghízott, és az egykori karcsú lányból terebélyes asszonyság lett. A házastársi ágyban néha talán eszükbe jutottak a régi szép napok, és azok a bűvös éjszákák, amelyeket Benő házában töltöttek, fölidéződt bennük szilaj, fiatal testük képe, s ettől mindig édes lett számukra a csók.

Ez idő tájt Benő háza fölött egyre tornyosultak a vészjzló sötét fellegek, mígnem egyszer beütött a mennykő. Az annyiszor beigért följelentés megtörtént, s a hatóságok többé nem tehettek úgy, mintha mit sem tudnának, mit sem látnának. Benő intézményét szétdúlták, őt magát bíróság elé állították. Két évet kapott, amit később tizennégy hónapra enyhítettek. Két legközelebbi munkatársa megúsza feltételes büntetéssel, míg a többi bedolgozót fölmentette a bíróság. Abban az időben az ilyen bűncselekményeket igyekeztek elnézően megítélni. Az ítélelhozók tudták, hogy régi hagyományokkal, megrögzött szokásokkal nem lehet máról holnapra leszámolni. Türelem kell hozzá. Ennek tudható be, hogy Pesten még ezerkilencszázötvenkettőben is működött néhány nyilvánosház, holott a megszüntetésükről szóló törvény már három éve érvényben volt.

Hogy Benőt a fiatal, boldogtalanná tett harmonikás jelentette-e föl, amit ő ma is tagad, vagy valaki más az irigyei közül, akik előtt sohasem tárult föl e rövid életű mohácsi örömtanya ajtaja, nem tudni. Valószínűleg soha nem is fogjuk megtudni. Benő, ha tudott is valamit, soha nem árulta el, pár évvel ezelőtt pedig végleg elhallgatott. Elragadta a kérlelhetetlen kaszás, amely egyaránt elvisz zseniket és egyszerű halandókat.

A mohácsi ifjúság későbbi nemzedékei kénytelenek voltak hasonló intézmények nélkül fölnőni, s azóta is mindenki úgy segít magán, ahogy tud. Mert nincs már többé a nagy szervező, nincs, aki fölvegye a telefont, ha megcsörren, s azt mondja az érdeklődőknek: „Itt beverik”. Holott ez ma is áll!